

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka DP: **Bc. Markéta Trnková**

Název DP: **Problémově zaměřená výuka filosofie na SŠ**

Datum posudku: 24. 8. 2020

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	<u>Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.</u>	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	<u>Mezi A a C</u>	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	<u>Vše dokumentováno, zřejmě oddělení převzatého a vlastního.</u>	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	<u>Ano</u>	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	<u>Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.</u>	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
---	----------	---	---	---

Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Diplomová práce řeší zajímavé téma z oblasti oborové didaktiky společenskovedních předmětů, konkrétně téma výuky filozofie na gymnáziu. Diplomantka je vedena snahou představit metodu problémově zaměřené výuky, která využívá filozofii jako prostor pro zlepšení kvality života žáků. Cílem výzkumné části pak je kriticky analyzovat do jaké míry jsou učitelé filozofie na čtyřletých gymnáziích nebo vyšším stupni víceletých gymnázií seznámeni s metodou problémově orientované výuky a jakým způsobem tuto metodu využívají ve výuce filozofie.

Práce je logicky strukturována na teoretickou a výzkumnou část, obě části práce jsou vcelku funkčně obsahově provázané a proporčně vyvážené. Z teoretické části práce je patrný komplexní vhled autorky do teoretické základny řešené problematiky. V této části práce autorka smysluplně integruje pojetí filozofie, jako vědní disciplíny s pojetím výuky filozofie jako vyučovacího předmětu. Toto pojetí ilustruje příklady. Za zdařilý příklad lze považovat vymezení filozofie Jasperse, které vyjadřuje skutečnost: Filozofie znamená být otevřen komunikaci s druhými, ale i se sebou samým, filozofie je nikdy nekončícím dialogem se sebou i světem, kde „*smyslem filosofování je přítomnost*“ (Jaspers, 1996, s. 97).

Diplomantka pracuje s poměrně solidním množstvím kvalitní, relevantní odborné literatury a s dalšími aktuálními zdroji informací a prokázala velmi dobrou schopnost s odbornými prameny cíleně pracovat. Za pozornost by jistě stály i další odborné publikace např. Jarmily Skalkové, která se této tematice také významně a dlouhodobě věnovala.

Za jádro diplomové práce lze považovat výzkumnou část. V této části práce oceňuji vlastní výzkumný design. Promyšlená strategie sběru, vyhodnocení a interpretace dat, získaných metodou dotazníkového šetření mezi učiteli gymnázií je zdařilá. Vše velmi dobře zdokumentováno.

Jako diskutabilní považuji formulace některých hypotéz. Např. hypotéza č.1 je dle mého soudu a zkušenosti nevhodně a nepřesně formulovaná. Znalost problémového vyučování není nejspíše vázána na věk respondentů – učitelů. A předpoklad, že starší učitelé ji nebudou znát

je mylný. Je možné, že mladší pedagogové znají tuto výukovou strategii či metodu pod jiným názvem, např. badatelsky orientované vyučování, ale s největší pravděpodobností se s ní i starší učitelé seznámili již při přípravě na učitelskou profesi. Připomínku mám také k výběru výzkumného vzorku, který není reprezentativní, nicméně je třeba respektovat složitost okolností v době koronavirové pandemie. Načasování výzkumného šetření na 2. polovinu měsíce června nepovažuji vzhledem k zátěži učitelů na sklonku školního roku jako nejvhodnější.

Zdařile formulované výzkumné otázky, které smysluplně integrují téma problémové výuky filozofie s přístupem učitelů autorce jistě pomohly ukotvit celý proces výzkumu. Výzkumnou otázku č.2 bych doporučila doplnit také o kritérium kvality problémově zaměřené výuky, nejde přece pouze o rozsah. Provedená výzkumná sonda má náležitosti kvalitativního výzkumu.

Lze konstatovat, že z řešení práce je patrný uvědomovaný přesah zpracování tématu do pedagogické praxe a také osobní zaujetí tématem. Práce vyváženě řeší jak teorii, tak praktickou rovinu výuky.

Domnívám se, že diplomová práce má podnětný autorský přínos především v oblasti přenosu poznatků a zkušeností k tématu pro práci začínajícího učitele a také v oblasti vlastní učitelské práce.

Práce splňuje požadavky kladené na zpracování diplomové práce, naplnila cíle a doporučuji ji k obhajobě. V závislosti na kvalitě obhajoby práce navrhuji hodnocení:

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
----------------	-------------	-------	------------

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

- V jakých teoretických aspektech posouvá práce vaše osobní poznání o procesech problémově zaměřené výuky nejen filozofie? V čem především vidíte její přednosti?
- V diplomové práci používáte pojem progresivní přístup pedagoga a kladete jej proti tradičnímu pojetí výuky, co jím přesně rozumíte a je třeba tato pojetí stavět proti sobě?
- Které z poznatků, získaných na základě vašeho výzkumného šetření, považujete za důležité předat začínajícím učitelům?

Podpis: Nataša Mazáčová

21.8.2020